

Сарајево, 11.03.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 04.03.2019.- 08.03.2019.**

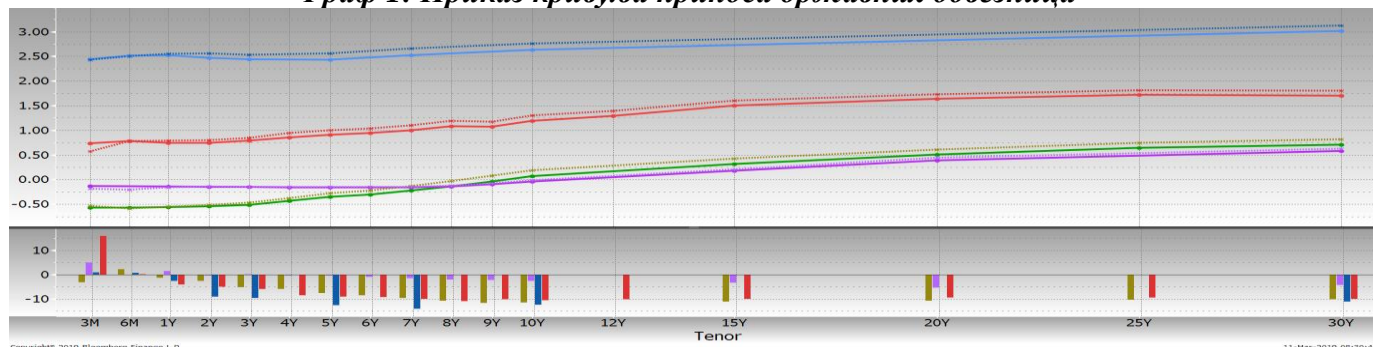
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	1.3.19	-	8.3.19	1.3.19	-	8.3.19	1.3.19	-	8.3.19	1.3.19	-	8.3.19
2 године	-0,51	-	-0,53	2,55	-	2,46	0,80	-	0,75	-0,15	-	-0,15
5 година	-0,27	-	-0,35	2,56	-	2,43	1,00	-	0,91	-0,15	-	-0,15
10 година	0,18	-	0,07	2,75	-	2,63	1,30	-	1,19	-0,01	-	-0,03

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	1.3.19	-	8.3.19
3 мјесеца	-0,504	-	-0,525
6 мјесеци	-0,590	-	-0,568
1 година	-0,523	-	-0,536

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 08.03.2019. године (пуне линије) и 01.03.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Вијест која је обиљежила протеклу седмицу је одлука ЕЦБ да уведе нови круг таргетираних дугорочних кредита за банке (TLTRO 3) са периодом отплате од двије године, чија се имплементација очекује у септембру текуће године и биће расположива до марта 2021. године. Иако се већ дуже вријеме шпекулисало о томе, наведена одлука је дошла раније од тржишних очекивања, односно прије јунске сједнице ЕЦБ. На сједници која је одржана у четвртак ЕЦБ је задржала референтну каматну непромијењену на нивоу од 0,0%, али је саопштено да се очекује да ће референтна каматна стопа остати непромијењена најмање до краја 2019. године, што је, такође, више песимистично у поређењу са претходним наводима „током љета 2019. године“.

Што се тиче инфлације, предсједник ЕЦБ Draghi је изјавио да се очекује да ће инфлација до краја текуће године биљежити пад. Наглашено је да је ЕЦБ спремна да прилагоди све инструменте монетарне политике у складу с потребама и да је одлука о новим мјерама донесена једногласно. Ризици за привреду еврозоне су описани као „усмјерни ка доље“. Потврђено је да ће наставити с реинвестирањем средстава по основу доспјелих обвезница, које је ЕЦБ куповала путем програма куповина обвезница. ЕЦБ је објавила нове надоље ревидиране прогнозе за еврозону у наредне три године, а најоштрије су смањене прогнозе за 2019. годину у поређењу с прогнозама од прије три мјесеца. Сада се очекује раст БДП-а у 2019. години од 1,1% (раније очекивано

1,7%), 1,6% у 2020. години те 1,5% у 2021. години. **Прогнозе стопе инфлације еврозоне у 2019. години су смањене на 1,2% (раније очекивано 1,6%), 1,5% у 2020. години те 1,6% у 2021. години.** Све наведено утицало је на значајан пад приноса обвезница еврозоне, како сигурнијих тако и периферних обвезница. Тако је принос њемачких десетогодишњих обвезница смањен на 0,067%, што је најнижи ниво забиљежен од октобра 2016. године. Блага корекција приноса нагоре забиљежена је у петак, с тим да је посматрано на седмичном нивоу забиљежен пад приноса између 2,5 и 11,5 базних поена, при чему су највише смањени приноси обвезница дужег рока доспијећа. Неочекивано, одлука ЕЦБ је дјеловала и на оштар пад приноса италијанских обвезница, који су у односу на претходну седмицу смањени између 21 и 24 базна поена. Разлика између десетогодишњих њемачких и италијанских обвезница је смањена на око 240 базних поена. Протеклог петка се појавила непотврђена информација да су интензивирани преговори о потенцијалном спајању Deutsche Bank и Commerzbank.

Поред смањених прогноза ЕЦБ, **ОЕСД је, такође, прошле седмице смањила прогнозе глобалног привредног раста за текућу годину на 3,3% са 3,5%**, колико је очекивано у новембру прошле године. ОЕСД наводи да се слабости у еврозони и Кини показују више истрајним, да је трговински раст забиљежио снажно смањење, као и да се настављају неизвјесности око Брегзита. Прогнозе привредног раста еврозоне су смањене на 1% са 1,8%, колико је раније очекивано. Прогнозе привредног раста за Италију су смањене на -0,2%, док се у новембру очекивао раст од 0,9%. Такође, прогнозе за Њемачку су смањене у односу на оне из новембра, те се сада очекује раст од 0,7% у поређењу са ранијих 1,6%. Везано за питање еврозоне, ОЕСД сматра да би ЕЦБ требало да сигнализира одгађање било каквих повећања каматних стопа и да по могућности имплементира нове мјере како би се побољшало кредитирање банака.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	МАР	-3,1	-2,2	-3,7
2.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	2,1%	2,2%	0,3%
3.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	ЈАН	-	1,3%	-0,8%
4.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	2,9%	3,0%	3,0%
5.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	ФЕБ	51,4	51,9	51,0
6.	БДП – ЕЗ (квартално)	IV квартал	0,2%	0,2%	0,1%
7.	БДП – Италија (квартално)	IV квартал	-0,2%	-0,1%	-0,2%
8.	БДП – Грчка (квартално)	IV квартал	0,2%	-0,1%	1,0%
9.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	-3,2%	-3,9%	-4,5%
10.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	ЈАН	-0,2%	0,9%	-2,0%
11.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ЈАН	0,5%	1,7%	-2,5%
12.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ЈАН	-	2,6%	1,6%
13.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ЈАН	-1,6%	2,4%	-5,9%
14.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ЈАН	-3,0%	-0,8%	-5,5%
15.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г)	ЈАН	-	3,4%	1,1%
16.	Запосленост – ЕЗ (квартално)	IV квартал	-	0,3%	0,2%
17.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	ФЕБ	-	3,3	83,5
18.	Стопа инфлација – Холандија	ФЕБ	2,3%	2,6%	2,0%

САД

Протекле седмице објављен је „Beige Book“ у којем је Фед указао да је успорење глобалног раста као и затварање Владе више од мјесец дана имало утицај на економију САД у првим седмицама текуће године, али да економија наставља да расте, јер је на тржишту рада још увијек присутна већа потражња за радном снагом у односу на понуду исте. Истовремено, поједини аналитичари су промијенили своја очекивања раста референтне каматне стопе Феда, те сада умјесто два повећања у овој години очекују једно. Као разлог промјене ових очекивања наводи се слабији раст у САД, као и повећана толеранција према снажнијој инфлацији. Економисти очекују да би економски раст у првом кварталу текуће године могао да оштро успори са нивоа од 3,1%, колико је износио у

прошлој години. Као разлози слабљења економског раста у првом кварталу наводе се снажан раст залиха у другој половини прошле године те резидуално сезонско прилагођавање.

Секретар за трговину САД Lighthizer је изјавио да су двије највеће економије на свијету, САД и Кина, близу тога да постигну трговински споразум најраније у овом мјесецу. Ипак, то не значи да је трговински рат окончан. Такође, Lighthizer је истакао да је потребно још рада на овом питању како би се осигурало да ће Пекинг слиједити оно на што се обавезао.

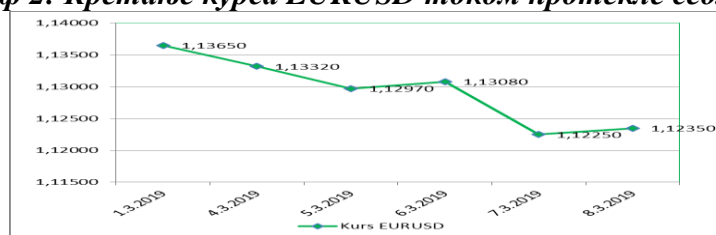
Крајем седмице објављени су подаци о промјени броја запослених по секторима, који су током фебруара били знатно лошији од очекивања, као и од претходног периода, а што је утицало на смањење приноса на америчке обвезнице, као и на смањење индекса акција.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ФЕБ	3,9%	3,8%	4,0%
2.	Нефармерски сектор	ФЕБ	180.000	20.000	311.000
3.	Приватни сектор	ФЕБ	170.000	25.000	308.000
4.	Прерађивачки сектор	ФЕБ	12.000	4.000	21.000
5.	Трговински биланс (милијарди USD)	ДЕЦ	-57,9	-59,8	-50,3
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	2. МАР	225.000	223.000	226.000
7.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	3. МАР	-	62,1	61,0
8.	Индекс започетих кућа (М/М)	ЈАН	10,9%	18,6%	-14,0%
9.	Зараде запослених (Г/Г)	ФЕБ	3,3%	3,4%	3,1%
10.	PMI индекс услужног сектора F	ФЕБ	56,2	56,0	56,2
11.	ISM индекс услужног сектора	ФЕБ	57,4	59,7	56,7

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен са нивоа од 1,1365 на ниво од 1,1235, што представља смањење од 1,14% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

OECD је смањила очекивања економског раста за Велику Британију за 2019. годину на 0,8% са 1,4%, колико су њихова очекивања износила у новембру. Према анкети Reutersa, очекује се да ће Брегзит, планиран за 29. март, бити одгођен неколико мјесеци, док већина испитаника очекује да ће се двије економије на крају договорити око споразума о слободној трговини. Премијерка Мау жели обновити споразум који је договорила са ЕУ лидерима и повећала је могућност да ће се Брегзит одгодити до јуна. Шанса неуредног Брежита је према посљедњим истраживањима смањена на 15%, што је најнижи ниво од када Reuters ове анкете проводи, односно од јуна 2017. године. Према посљедњој анкети Reutersa, БДП неће биљежити раст у скорије вријеме, док се очекује да би се квартални раст могао кретати у интервалу од 0,2-0,4% до средине наредне године, што су непромијењена очекивања у односу на истраживања из фебруара. Ипак, вјероватноћа рецесије у наредној години је остала на нивоу од 25%, док за наредне двије до три године вјероватноћа рецесије износи 30%. Инфлација би требало да се креће око циљаног нивоа од 2% током истог пројектованог хоризонта, потенцијално дајући простора ВоЕ да реагује. Нити један од 75 економиста који су учествовали у истраживању не очекује да ће референтна каматна стопа бити повећана са 0,75% на састанку који се одржава 21. марта. Већина очекује да ће се ова стопа повећати за 0,25% у посљедњем кварталу ове године, док би наредни раст од 0,25% могао да се

деси крајем 2020. године. Компаније у Великој Британији су током фебруара смањиле број запосленика најбржим темпом од новембра 2011. године, док су се многе компаније одлучиле да не запошљавају нове раднике на мјесто оних који су добровољно напустили посао. Неке компаније у Великој Британији су саопштилe да је ниска стопа незапослености отежала проналазак квалификованих запосленика.

ВоЕ је објавила да ће понудити банкама више EUR са циљем да се избјегне било каква новчана криза након Брежита, те је упозорила да друге земље ЕУ нису у потпуности спремне на могући финансијски ефекат који би непостизање споразума о Брежиту изазвао. Члан MPC ВоЕ гђа Tenreiro је јуче изјавила да је вјероватније да ће ВоЕ смањити референтну каматну стопу него да ће је повећати у случају Брежита без споразума или у случају неуредног Брежита.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI грађевински сектор	ФЕБ	50,5	49,5	50,6
2.	PMI услужни сектор	ФЕБ	49,9	51,3	50,1
3.	PMI композитни сектор	ФЕБ	50,1	51,5	50,3
4.	Званичне резерве, промјена (у мил USD)	ФЕБ	-	73	1.535
5.	Halifax цијене кућа (М/М)	ФЕБ	0,1%	5,9%	-3,0%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,86070 на ниво од 0,86303, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3202 на ниво од 1,3015.

ЈАПАН

Крајем протекле седмице објављени су финални подаци за четврти квартал прошле године који су показали да је економија Јапана у овом периоду забиљежила експанзију од 0,5% на кварталном нивоу, што је бољи податак од ревидираног смањења забиљеженог у претходном кварталу (-0,7%) и очекиваног раста (0,4%). Такође, објављени су подаци о континуираном расту суфицита текућег рачуна у јануару. Замјеник министра финансија за међународне послове у Јапану Asakawa оправдао је снажан суфицит текућег рачуна, који се углавном састоји од прихода од иностраних инвестиција. Суфицит текућег рачуна дјелимично је подржан и растом штедње, те је додао да су јапанска директна улагања у иностранство помогла отварању радних мјеста у САД и Европи.

ВоЈ је прошле седмице први пут у посљедња три мјесеца промијенила план куповина обвезница за март и то оних са роком доспијећа од 5 и 10 година. Гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да ће ВоЈ расправљати и саопштити одговарајуће вријеме за план изласка из ултрастимулативне монетарне политике.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс F	ДЕЦ	-	97,5	97,9
2.	Коинцидирајући индекс F	ДЕЦ	-	101,8	102,3
3.	Индустријска производња (Г/Г) P	ЈАН	1,3%	0,0%	-1,9%
4.	Малопродаја (Г/Г)	ЈАН	1,4%	0,6%	1,3%
5.	Стопа незапослености	ЈАН	2,4%	2,5%	2,4%
6.	Капитална потрошња (Г/Г)	IV квартал	4,5%	5,7%	4,5%
7.	PMI прерађивачки сектор F	ФЕБ	-	48,9	48,5

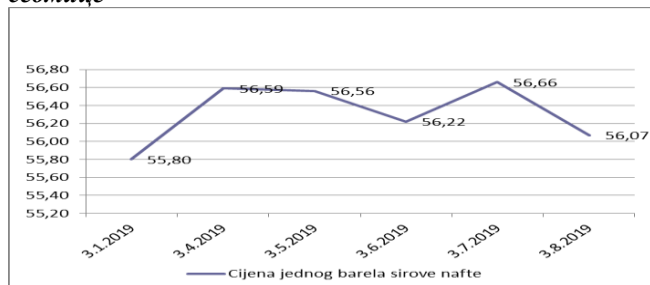
JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење са нивоа од 127,18 на најнижи ниво у посљедњих мјесец дана (124,88). JPY је, такође, апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио благи пад са нивоа од 111,89 на ниво од 111,17.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 55,80 USD (49,10 EUR). Почетком седмице цијена нафте је повећана на ниво преко 56 USD по барелу под утицајем очекивања да би могло доћи до постизања трговинског споразума између САД и Кине. Ипак, овај раст није био снажније изражен због могућности да би се одређене забринутости везане за овај споразум могле интензивирати, али и због очекивања да би неке земље чланице ОПЕС-а, ипак, могле обновити производњу. У наредним данима цијена овог енергента се одржавала на нивоу од око 56 долара по барелу под утицајем појачане бојазни везано за питање глобалног раста, као и напретка ОПЕС-а у активностима спречавања презасићености тржишта. Крајем седмице цијена нафте је смањена, након што су поједине чланице ОПЕС-а, попут Либије, повећале производњу, док су инвеститори уочавали мјешовите сигнале везано за трговински споразум између Кине и САД. Очекује се да ће производња нафте у Либији у овом мјесецу наставити растућим темпом, те да ће досегнути највећи ниво у посљедњих скоро шест година, након што је ова земља поново покренула производњу у највећем нафтном пољу.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 56,07 USD (49,91 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

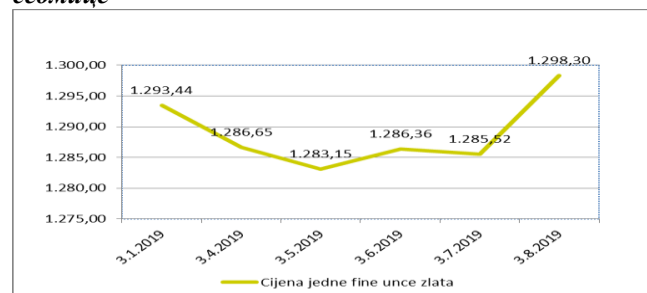
На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.293,44 USD (1.138,09 EUR). Почетком седмице цијена злата је смањена на најнижи ниво у посљедњих нешто више од пет седмица. Највећи утицај на пад цијене овог племенитог метала имала су очекивања везано за постизање трговинског споразума између САД и Кине. Залихе злата највећег фонда који тргује златом, SPDR Gold Trust, су смањене за 1,5%, што је највећи процентуални пад од децембра 2016. године. Само у овој години залихе злата овог фонда су смањене за 2,7%.

Народна банка Кине је објавила да су златне резерве Кине благо повећане на 79,498 милијарди USD са јануарских 79,319 милијарди USD.

Крајем седмице цијена злата је значајније повећана након што су подаци са тржишта рада у САД били лошији од очекивања. Наиме, компаније у САД су током фебруара запослиле најмањи број радника у посљедњих годину дана, што је протумачено као сигнал да тржиште рада САД успорава.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.298,30 USD (1.155,59 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.